

ומשנינו: רבויא דרבו גידוליו על עיקרו מותר — הוא דקא משמע לן רבי ינאי!

שיבטלום, ונאסרו גידולי הגידולים משום הגידולים האסורים המעורבים בהם. אבל רבי ינאי לא התיר אלא "כשרבו גידוליו על עיקרו", דהיינו כשרבו גידולי הגידולין על הגידולין ומבטלין הן אותן, ואם כן אין סתירה בין דברי רבי ינאי למשנה זו.⁽¹⁰⁾

כלומר, זה ששנינו בטבל "גידולי גידולין אסורין", היינו משום שהמשנה עוסקת כשלא רבו גידולי הגידולין על הגידולין כדי

הדרן עלך הנודר מן הירק

ואין זה דרך הש"ס?! קושיא זו הקשה הר"ן בסוף הסוגיא בשם הרשב"א, וראה שם תירוצו. ג. הקשה רבינו עקיבא איגר: "קשה לי: הא בטבל לא שייך דגדוליו יבטלו, דהא טבל [אוסר] בכל שהו, והוי כמו נדרים [לעיל נט א] דגידולי גידולין אסורין, דאין לו ביטול דהוי דבר שיש לו מתירין, והכי נמי טבל".

כלומר: מה קושיא היא על רבי ינאי מן המשנה העוסקת בטבל, והרי טבל דבר שיש לו מתירין הוא, ולכן אין הוא מתבטל בגדולי הגדולין, אבל רבי ינאי שדיבר בתרומה — שהיא אינה דבר שיש לו מתירין — שפיר אמר, שאם רבו גידוליו הרי הן מבטלין את האיסור המעורב בהן?! [והר"ן גופיה לעיל דף נט ריש עמוד א כתב, שאין להקשות מטבל על רבי ינאי, כיון שהוא דבר שיש לו מתירין].

ולכאורה נראה מדבריו, שהוא הבין בדעת המקשן שגידולי גידולין אסורין בטבל מחמת האיסור המעורב בהן, וכוונת הגמרא להוכיח שגידולי גידולין אינן מבטלין את האיסור המעורב בהן; כי לפי הצד שנתבאר לעיל באות א, שלדעת המקשן גידולי גידולין אסורין משום שהם עצמם נעשו איסור, אם כן אין לכאורה מקום לקושיא רבינו עקיבא איגר.

וראה מה שכתבו בישוב קושייתו, ה"קרון אורה", וכמה אחרונים שנדפסו בסוף המסכת, וב"חזון איש" וב"קהלות יעקב".

10. א. נתבאר על פי לשון הר"ן שכתב: כלומר:

האחד: גידולי גידולין בדבר שאין זרעו כלה הרי הן אסורין מצד עצמן שנמשכים הם אחר העיקר, [ואף שבדבר שזרעו כלה אפילו גידולים ראשונים של טבל הרי הן מותרין, וכמבואר במשנה הקודמת שהביאה הגמרא: "אבל טבל וכו'", וכו"ל בהערה, מכל מקום בדבר שאין זרעו כלה, הן הגידולין והן גידולי הגידולין אסורין], ולפי זה קושיית הגמרא היא: הרי גידולי הגידולין עצמן אסורין, והאין יבטלו.

השני: גידולי גידולין של טבל אסורין משום האיסור המעורב בהן, כיון שהעיקר הוא דבר שאין זרעו כלה, ולפי זה קושיית הגמרא היא: איך מבטלים גידולי הגידולים את העיקר, והרי מן המשנה מוכח שאין בכח הגידולים לבטל את העיקר, ודלא כרבי ינאי.

ובדחיית הגמרא [שהמשנה מדברת כשלא רבו גידולי הגידולין על הגידולין, ולכן הם אסורים], מבואר שפירוש המשנה הוא, שהם אסורים מחמת תערובת איסור שבהם, אלא שיש לומר, שבזה עצמו נחלקו המקשן והתרצן, והמקשן הבין שגידולי הגדולין אסורין מחמת עצמן, ולכן לא תירץ כתירוץ הגמרא שהוא פשוט לכאורה.

ב. דברי הגמרא תמוהים, שמתחילה מקשה הגמרא על רבי ינאי שדבר פשוט הוא כדבריו שגדולי גדולין מותרין, ולמה השמיענו רבי ינאי שגידולי גידוליו של בצל [שהוא דבר שאין זרעו כלה] הרי הן מותרין, ושוב מקשה הגמרא בהיפוך, והרי אדרבה גידולי גידולין אסורין,